

Дисципліна 3	«Психологія професійної ідентичності»
Рівень ВО	магістр
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	053 Психологія Психологія
Форма навчання	Денна / заочна
Курс, семестр, протяжність	ДФН 1 курс , 2 семестр 18 тижнів ЗФН 1 курс , 2 семестр
Семестровий контроль	залік
Обсяг годин (усього: з них лекції/практичні)	ДФН 4 кредити 120 (аудиторних - 40) ЗФН 4 кредити 120 (аудиторних – 10)
Мова викладання	українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	кафедра педагогічної та вікової психології
Автор дисципліни	кандидат психологічних наук, доцент Коць Михайло Онисимович
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	До початку вивчення вибіркової дисципліни студенти повинні засвоїти навчальні такі дисципліни як загальна психологія, вікова, педагогічна та психодіагностика.
Що буде вивчатися	Програма передбачає послідовність та наступність у вивченні матеріалу протягом відведеної навчальною програмою кількості годин і зорієнтована на формування стійких знань, навичок та вмінь, необхідних для професійного самовизначення, професійної ідентичності особистості та вміння на практиці застосовувати рекомендації сучасної психології професійної діяльності та професійної кар'єри, сприяти на цій основі виробленню психологічної готовності до кваліфікованої фахової діагностичної, консультативної та корекційної діяльності психолога. Зокрема буде розглядатись наступна проблематика: 1. Сучасний стан дослідження поняття «професійна ідентичність». Когнітивні, мотиваційні та ціннісні компоненти у структурі професійної ідентичності. 2. Взаємозв'язок професійного самовизначення і профідентичності. 3. Механізми професійної самореалізації. 4. Професіоналізм, його структура та чинники формування.

	5. Індивідуальний стиль фахової діяльності особистості, чинники та вияви. 6. Професійна позиція суб'єкта, її чинники та функції. 7. Поняття професійної самосвідомості фахівця, її функції та структура. 8. Професійне становлення особистості, його модель та сценарії. 9. Психологічні чинники та мотивація професійного вибору молоді. 10. Психологічні основи профорієнтаційної допомоги. 11. Психологія особистісного становлення професіонала.
Чому це цікаво/треба вивчати	Необхідність вивчення курсу <i>“Психологія професійної ідентичності”</i> викликана потребами, які диктує майбутня професійна діяльність, зокрема, психолога. <i>Професійна ідентичність</i>, з одного боку, є феноменом особистісної самосвідомості, з іншого – пов'язана з певним груповим членством (професійна група, колектив, організація). Професійна ідентичність має властивості соціальної ідентичності: в ході професійного становлення суб'єкт ідентифікує себе з людьми, подібними собі, а саме представниками його професії, які володіють тими чи іншими професійними якостями, або з самим собою як професіоналом на певних стадіях розвитку (самовизначення в соціальній групі). Професійна ідентичність виступає як внутрішня схеми, в якій відбиваються уявлення людини про те, яким він повинен бути, що вміти робити і як поводитися в професійному співтоваристві для того, щоб ефективно реалізувати себе в професії. У сучасному мобільному світі людина змушена змінювати професію, крім того, вона повинен встигнути пристосуватися до нових критеріїв якості підготовки фахівців. Тому досягнути успіху у кар'єрі можуть тільки ті, хто зможе успішно адаптуватися до нових вимог. Професійна ідентичність включає освоєння професійного досвіду, готовність до професійного співтовариства, реальну професійну практику в області складних професійних завдань, потреба у

	професійному спілкуванні, передачі досвіду, творче ставлення до справи.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<i>Головною метою</i> вивчення курсу “<i>Психологія професійної ідентичності</i>” є: формування у магістрантів сучасного уявлення про професіоналізм, динаміку професійного самовизначення, професійної ідентичності особистості та вміння на практиці застосовувати рекомендації сучасної психології професійної діяльності та професійної кар’єри, сприяти на цій основі виробленню психологічної готовності до кваліфікованої фахової діагностичної, консультативної та корекційної діяльності психолога. Основними завданнями вивчення навчального курсу є: – формування уявлень про психологію професійної ідентичності як про актуальну теоретико-прикладну наукову галузь; – інтеграція та систематизація знань про професійну ідентичність та професійне самовизначення особистості впродовж усього життєвого шляху; – опанування знань про психологію суб’єкта фахової діяльності та успішну побудову ним професійної кар’єри; – формування професійного мислення магістрантів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань майбутньої фахової діяльності; – сприяння професійному самовизначенню та набуттю магістрантами професійно-педагогічної ідентичності через усвідомлення психологічних особливостей фахової діяльності та передумов її опанування.
Як можна користуватися набутими знаннями й уміннями (компетентності)	Засвоєння програми дисципліни сприятиме: – розвитку фундаментальних знань з теоретичної, прикладної та практичної психології; – формуванню умінь самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел; – здатності конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати складні психологічні дослідження з використанням широкого кола якісних та кількісних методів та високоспеціалізованого, валідного і надійного

	психодіагностичного інструментарію; – аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації; – розвитку умінь вміння організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову); – усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики; – здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку; – розвитку навичок міжособистісного спілкування та роботи в команді у процесі професійної діяльності; – професійно викладати психологічні дисципліни; – адаптуватиме до нових ситуацій та здатності до професійної мобільності.
Інформаційне забезпечення	Бодров В. А. Развитие учения о профессиональном утомлении человека : Часть I. Категория "утомление" в системе представлений о функциональном состоянии и деятельности человека / В. А. Бодров // Психологический журнал. – 2010. – Т. 31, № 3. – С. 46–57. Бодров В. А. Развитие учения о профессиональном утомлении человека : Часть II. Теоретические положения проблемы утомления / В. А. Бодров // Психологический журнал. – 2010. – Т. 31, № 4. – С. 83–93. Вієвська М. Мотивація професійного саморозвитку у реалізації стратегії формування управлінських компетенцій / М. Вієвська, Л. Красовська // Вища школа. – 2010. – № 3/4. – С. 89–104. Вірна Ж. П. Життєво-стильова концепція особистості: професійна методологія і практика / Ж. П. Вірна // Професійна психологія: методологія, методи та практика : [зб. наук. пр.] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2008. – С. 5–24. Вірна Ж. П. Особистісна вимогливість професіонала: теорія, практика, методи вивчення : монографія / Ж. П. Вірна, А. Б. Мудрик ; М-во освіти і науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 256 с. Вірна Ж. Професійна безпека: динаміка і ризику прояву професійних деформацій фахівця / Ж. Вірна // Психологія професійної безпеки: технології

конструктивного самозбереження особистості : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. – Луцьк, 2015. – С. 30–49.

Герман Є. О. Соціально-психологічна ідентичність сучасного студента / Є. О. Герман // Вісник національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Філософія. Психологія. Педагогіка : [зб. наук. пр.] / Нац. техн. ун-т України "Київський політехнічний ін-т" ; [редкол.: Б. В. Новіков (голова) та ін.]. – Київ, 2008. – № 1. – С. 83–88.

Горват-Янушевська І. Емпатія – професійно-особистісна якість соціального працівника / І. Горват-Янушевська // Соціальний захист. – 2013. – № 7. – С. 19.

Губіна А. Професійна готовність як фактор соціальної успішності майбутнього фахівця / А. Губіна // Психологічні перспективи / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: Л. Засекіна та ін.]. – Луцьк, 2009. – Вип. 13. – С. 100–107.

Гура Т. Професійне мислення: механізм успішної/невдалої соціалізації фахівця / Т. Гура // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка : [зб. наук. пр.] / відп. ред. Л. Ф. Бурлачук. – Київ, 2015. – Вип. 1 : Психологія. – С. 26–29.

Кандиба М. Емоційна зрілість як умова розвитку професійної толерантності особистості / М. Кандиба // Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. – Луцьк, 2015. – С. 330–349.

Корсун С. І. Професійний відбір працівників оперативних підрозділів податкової міліції: психологічні засади : [монографія] / С. І. Корсун, Ю. Л. Майдіков ; Київ. нац. ун-т внутр. справ, Навч.-наук. ін-т підготов. кадрів громад. безпеки та психол. служби. – Коростень : Тріада С, 2010. – 148 с.

Коць М. О. Профорієнтація та профдобір : навч.-метод. посіб. / М. О. Коць. – Луцьк : [б. в.], 2012. – 136 с.

Коць М. О. Психологія праці та інженерна

психологія : навч.-метод. посіб. : [для студентів ВНЗ] / М. О. Коць ; [Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки]. – Луцьк : Іванюк В. П., 2010. – 140 с.

Коць М. О. Особливості діагностики особистісної сфери підлітка з особливими освітніми потребами / Т. М. Ятчук, М. О. Коць // Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; [гол. ред. Я. Гошовський]. – Луцьк : Вежа-друк, 2019. – 244 с. – С. 235–240.

Коць М. О. Специфіка діагностики особистісної сфери підлітків з особливими освітніми потребами / М. О. Коць, Т. М. Ятчук // Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. – Рівне : РДГУ, 2019. – С. 120-127.

Коць М. Особливості мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку / К. Давидюк, М. Коць // Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; [гол. ред. Я. Гошовський]. – Луцьк : Вежа-друк, 2019. – 244 с. – С. 129–133.

Коць М. Мотивація кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції / О. Цвігун, М. Коць // Психогенеза особистості: норма і девіація : зб. наук. статей і тез ; [гол. ред. Я. Гошовський]. – Луцьк : Вежа-друк, 2019. – 244 с. – С. 218–222.

Коць М. Діагностика мотивації до навчання дітей старшого шкільного віку профільних класів / К. Давидюк, М. Коць // Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019 – 168 с. – С. 97–100.

Коць М. Діагностика мотивації кар'єрного росту оперативного персоналу атомної електростанції / О. Цвігун, М. Коць // Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (13 трав. 2019р.) / за заг. ред. Я. О. Гошовського, О. В. Лазорко, А. В. Кульчицької, Т. В. Федотової. – Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2019 – 168 с. – С. 66–69.

Коць М. Психологічний аналіз емоційного вигорання у студентської молоді / М. Коць, О. Цвігун // Психологія: реальність і перспективи :

збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 12 / упоряд. Р.В. Павелків, Н. В. Корчакова; ред.кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. – Рівне : РДГУ, 2020. – С. 125-129.

Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці : навч. посіб. : для студентів ВНЗ / Я. В. Крушельницька ; М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т. – Київ : КНЕУ, 2000. – 232 с.

Кульчицька А. В. Емоційне вигорання персоналу: організаційний та соціально-психологічний аспекти / А. В. Кульчицька, А. Є. Черткова // Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [редкол.: Л. Г. Ліпич та ін.]. – Луцьк, 2010. – № 20 : Економічні науки. – С. 85–88.

Купер Д. Психология в отборе персонала / Д. Купер, А. Т. Робертсон. – Санкт-Петербург : Питер, 2003. – 240 с. – (Практическая психология).

Лазорко О. В. Професійне здоров'я фахівця: психологічні ознаки професійної безпеки особистості / О. В. Лазорко // Психологія професійної компетентності медичних сестер: адаптаційний вимір : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. – Луцьк, 2015. – С. 6–28.

Леонюк Н. Психологическая готовность социальных работников к профессиональной деятельности / Н. Леонюк // Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. – Луцьк, 2015. – С. 199–225.

Малкова Т. М. Психологічні механізми професійної деформації працівників міліції / Т. М. Малкова, І. А. Вартилицька // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 10. – С. 54–60.

Найдьонов М. І. Психологія престижності професій : монографія / М. І. Найдьонов ; НАПН України, Ін-т соціал. та політ психології. – Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2013. – 160 с.

Основи наукових досліджень» (<https://www.docsity.com/ru/osnovi-naukovih-doslidzhen/1526576/>).

	.Остапйовський О. Професійна ідентичність в структурі економічної свідомості особистості / О. Остапйовський // Психологія професійної безпеки: технології конструктивного самозбереження особистості : колективна монографія / М-во освіти та науки України, Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; [кол. авт.: О. В. Лазорко та ін.]. – Луцьк, 2015. – С. 236–251. .Професійна психологія: методологія, методи та практика : [зб. наук. пр.] / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа, 2008. – 144 с. .Рибалка В. В. Психологія праці особистості : навч.-метод. посіб. / В. В. Рибалка ; М-во освіти і науки України. – Київ; Кременчук : Щербатих, 2006. – 76 с. .Рибалка В. В. Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого : посібник / В. В. Рибалка ; НАПН України ; Ін-т обдарован. дитини. – Київ : Ін-т обдаров. дитини, 2014. – 220 с. .Становлення ідентичності фахівця : монографія / НАПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка ; за ред. В. Л. Зливкова. – Київ ; Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. – 260 с. .Толочек В. А. Современная психология труда : учебное пособие для вузов / В. А. Толочек. – Москва : Питер, 2006. – 480 с. .Траверсе Т. М. Психологія праці : навч.-метод. посіб. / Т. М. Траверсе ; Ін-т післядиплом. освіти, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2004. – 116 с. .Тренинг професійної ідентичності : руководство для преподавателей вузов и практикующих психологов : учебно-методическое пособие / Российская академия образования, Московский психолого-социальный институт ; авт.-сост. Л. Б. Шнайдер. – Москва : Моск. психол.-соц. ин-т ; Воронеж : МОДЭК, 2004. – 206 с. .Чернявская А. П. Психологическое консультирование по профессиональной ориентации / А. П. Чернявская. – Москва : ВЛАДОС-ПРЕСС, 2004. – 96 с.
Web-посилання на (опис дисципліни) силабус навчальної дисципліни на вебсайті факультету (інституту)	